

TÜRKİYE’DE DEVLET MUHASEBESİ ALANINDA 2000- 2022 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ*

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi : 13.05.2023
Kabul Tarihi : 25.07.2023
Türü : Araştırma Makalesi
DOI Numarası : 10.55322/mbakis.1296806

Oğuz KUYUMCU**
Prof. Dr. Osman BAYRI***

Bibliyografik Bilgiler

Kuyumcu, O. & Bayri, O., (2024). “Türkiye’de Devlet Muhasebesi Alanında 2000- 2022 Yılları Arasında Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi” *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi* (Yıl: 2024, Sayı : 71, Sayfa : 97-122) <https://doi.org/10.55322/mbakis.1296806>

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de devlet muhasebesi alanında yayınlanmış makalelerin bilimsel yönelimini tespit etmektir. Bu doğrultuda bibliyometrik analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmada hedef zaman aralığı olarak 2000-2022 yılları arası seçilmiştir. Google Scholar, Dergipark, TR Dizin, EKUAL Keşif ve Web of Science (WoS) veri tabanları üzerinden ulaşılan 92 makalenin 10 kategoride bibliyometrik yönetime göre analizinden elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

Çalışma neticesinde, devlet muhasebesi alanında yayınlanan makalelerin 2008 yılından sonra artış gösterdiği, çalışmaların Osmanlı dönemi ve günümüz dönemi olarak ayrı ayrı incelenmesinin yerinde olacağı, bu kapsamda da Osmanlı dönemiyle ilgili en çok çalışmanın kayıt sistemi ile ilgili olduğu, güncel çalışmalarda ise muhasebe sisteminin revizyonunun temel konu edinildiği, en çok makalenin Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi ile Sayıştay Dergisi’nde yayınlandığı, makalelerin

* Bu çalışma Oğuz KUYUMCU’nun “Hesap Verilebilirlik Açısından Devlet Muhasebe Standartlarının İncelenmesi ve Türkiye’deki Devlet Üniversiteleri Üzerine Bir Araştırma” isimli doktora tezinden türetilmiştir.

** Doktora Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, SBE, İşletme Anabilim Dalı, kuyumcuoguz@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4153-7210

*** Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, osmanbayri@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2837-0778

genel çoğunluğunun araştırma makalesi olduğu ve açıklama amacıyla yazıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca sayfa sayısı ortalamasının 13-18 aralığında olduğu, çalışmaların tamamının Türkçe olduğu belirlenmiştir. Konunun devlet muhasebesi olması nedeniyle genel çoğunluğun akademik personel olmak kaydıyla kamu ve özel sektör çalışanlarının da konu hakkında çeşitli makaleler yazdığı, en çok kullanılan anahtar kelime ve JEL kodunun sırasıyla devlet muhasebesi ve M41 Muhasebe olduğu ve son olarak da kaynakça sayısı ortalamasının 23,25 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Devlet Muhasebesi, Bibliyometrik Analiz.

JEL Sınıflandırması: M40, M41, M49.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED IN THE FIELD OF GOVERNMENT ACCOUNTING IN TÜRKİYE BETWEEN 2000-2022

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the scientific orientation of the articles published in the field of government accounting in Türkiye. In this direction, bibliometric analysis technique was used. The target time period in the research was chosen between 2000- 2022. The results obtained from the analysis of 92 articles accessed through Google Scholar, Dergipark, TR Index, EKUAL Discovery and Web of Science (WoS) databases in 10 categories according to the bibliometric method were interpreted.

As a result of the study, it was concluded that the articles published in the field of government accounting increased after 2008, it would be appropriate to examine the studies separately as the Ottoman period and today's period, in this context, the most studies on the Ottoman period were related to the registry system, and the revision of the accounting system in current studies is the main subject. It has been determined that most of the articles were published in the Journal of Accounting and Financial History Studies and the Journal of the Court of Accounts, the majority of the articles were research articles and were written for explanation purposes. In addition, it was determined that the average number of pages was between 13-18 and all of the studies were in Turkish. Since the subject is government accounting, it is concluded that public and private sector employees, provided that the majority of them are academic personnel, also wrote various articles on the subject, the most used keyword and JEL code were government accounting and M41 Accounting, respectively, and lastly, the average number of bibliographies was 23.25. has been reached.

Keywords: Accounting, Government Accounting, Bibliometric Analysis.

JEL Code: M40, M41, M49.

1. GİRİŞ

Kamu sektörü kuruluşlarının çalışma prensibi olarak daha fazla özel sektör odaklı olmaları yönündeki Yeni Kamu Yönetimi (YKY) reformlarının kurumsal baskıları, 20. yüzyılın son dönemleri de dahil olmak üzere detaylı bir şekilde anlaşılammıştır (Moore vd., 1994: 13). YKY'nin genel varsayımı, kamu sektörü kuruluşlarının, büyük bağlamsal farklılıklara rağmen özel sektör kuruluşlarının etkinliğinin ve verimliliğinin etkisinde kalacağı yönündedir (Larbi, 1999). Bu bağlamda son yirmi yılda kamu sektörü muhasebesinde yeni uygulamalar büyük ilgi görmüştür. Hesap verebilirliğe, şeffaflığa ve devlet kaynaklarının verimli kullanımına yardımcı olmak için kamu sektörü kuruluşları tarafından YKY reformlarının benimsenmesi, bu uygulamalar arasında öne çıkmaktadır (Humphrey & Miller, 2012).

Kamu sektörü muhasebesindeki YKY reformları, kamu sektörü kuruluşları tarafından mali performans ve mali durumun kapsamlı bir şekilde raporlanmasını sağlayan, muhasebenin nakit esasına yönelik uygulanmasından kaynaklanan sınırlılıklarıyla ilgili iyileştirmeler olarak kabul edilmektedir (Karaarslan, 2002; Orhan ve Serçemeli, 2013). Yani YKY anlayışı, tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin benimsenmesini öngörmekte ve bu sayede finansal tablolarda sunulmuş olan verilerin ihtiyaca ve gerçeğe uygunluğunu artırmaya yönelik katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Kamu sektöründe hesap verebilirliği ve şeffaflığı artırmak için Avrupa Komisyonu, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlar, YKY'den ilham alan kamu sektörü muhasebesini uluslararası uyumluluk ve karşılaştırılabilirlik bakımından önemli görmekte ve bu doğrultuda ilişkide bulunduğu devletleri teşvik etmektedirler (Vivian & Maroun, 2018; Christiaens & Rommel, 2008). Bu durum kamu sektörü muhasebe sistemi açısından uluslararası boyutta standartlaşma çabalarını ön plana çıkarmıştır. Söz konusu çabalardan, Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartlarının (International Public Sector Accounting Standards/IPSAS) geliştirilmesi ve uygulanması günümüzde ön plana çıkmaktadır (Brusca & Martínez, 2016). Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'na (2018) göre, bir dizi yüksek kaliteli standarttan oluşan IPSAS'ların kamu kaynaklarının yönetiminde şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırdığı için yönetim kalitesini iyileştirmesi beklenmektedir (Bakre vd., 2017).

Nitekim Türkiye'de de 21. yüzyılın başlarında söz konusu gelişmeler paralelinde çalışmalar yapılmış ve 2003 yılında YKY'nin ruhuna uygun 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu çıkarılmıştır. Bu Kanun uluslararası standartlaşma sürecindeki uygulamaları içerisine alan bir yapıdadır (Kartalçı, 2019; Kuyumcu, 2022a).

Yukarıda görüldüğü üzere devlet muhasebesi uygulamaları Türkiye'de 2000'li yıllarda modernize edilme aşamasına girmiş ve bu doğrultuda çalışmalar yapılmıştır. Bu bağlamda yürütülmekte olan faaliyetlerden birisi de dinamik ve süreklilik arz eden bir yapıya sahip olan standartlaşma sürecidir. Diğer çalışmalar da bu sürece paralel olarak gerçekleştirilmektedir. Bunlara; mevzuatlarda yapılan değişiklikler, tahakkuk esası, gerçeğe uygun değer, bilgisayarlı muhasebe sistemleri, taksonomiler, set halinde yayımlanan finansal tablolar, yolsuzluk, hile gibi kavramlar hakkında yapılan çalışmalar örnek gösterilebilir. Söz konusu birçok kavram bu sürecin içerisinde yer almakta ve kavramlar arasında ilişki kurulmaktadır. Devlet muhasebesi, yukarıda saymış olduğumuz kavramları ve denetim gibi daha birçok kavramı bün-

yesinde barındırmaktadır. Bu nedenle çalışmamızda genel olarak “devlet muhasebesi” alanında tarama yapılmış olup bahsi geçen diğer kavramlar ile ilgili ayrıca bir tarama yapılmamıştır.

Bu kapsamda çalışmanın amacı Türkiye’de 2000-2022 yılları arası devlet muhasebesi hakkında yayınlanan makaleleri bibliyometrik analiz yöntemi kullanarak analiz etmek ve sonucunda da Türkiye’de devlet muhasebesinin bilimsel açıdan gelişimini belirli bir düzen içerisinde sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda; Google Scholar, Dergipark, TR Dizin, EKUAL Keşif ve Web of Science (WoS) veri tabanları üzerinden ulaşılan 92 adet makalenin bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmesi yapılmıştır. Çözümleme sonucu oluşan veriler, dördüncü bölümde şekiller, grafikler ve tablolar halinde sunulmuş ve son olarak sonuç bölümünde söz konusu verilere ve araştırma sorularına ilişkin detaylı açıklamalarda bulunulmuştur.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR TARAMASI

Devlet muhasebesi, genel devlet sektörünün mali nitelikli ve para ile ifade edilebilen tüm olaylarının durumlarının kaydedilmesi, kaydedilen bilgilerin topluca gösterilmesi- raporlanması, yorumlanması ve analiz edilmesine ilişkin faaliyetlerin tamamıdır (Chan vd., 1996; Chan, 2003; Karaarslan, 2005; 2014; Çakır, 2005; Akçakanat, 2011; Ball & Pflugrath, 2012).

Devlet muhasebesinin amacı; milli ekonominin planlanması ve yönetimi için kamu kesimine ait gerekli ekonomik bilgileri sağlamaktır (Altun & Karaca, 2007). Kendisinden beklenen işlevi yerine getirebilmesi için devlet muhasebesi;

- ▶ Kamu kesiminde ortak muhasebe ve raporlama standartları ile ortak kullanılan ve karşılaştırma yapmaya ve konsolide edilmeye elverişli çerçeve bir hesap planının oluşturulmasına,
- ▶ Uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ve raporlama standartlarına uygun muhasebe ve raporlama standartlarının geliştirilmesine,
- ▶ Mali bilgi kullanıcıların tamamının bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hesap planının oluşturulmasına,
- ▶ Devlet faaliyetlerinin mali sonuçlarına yönelik mali saydamlığın sağlanması ve hesap verme sorumluluğunun etkin şekilde yerine getirilmesine, (Akdeniz, 1948, 1952; Helvacı, 2014).
- ▶ Denetlenebilir bir mali sistemin oluşturulmasında ve geliştirilmesinde yürütülen faaliyetlerin etkin şekilde yerine getirilmesine elverişli olmalıdır.

Devlet muhasebesi kapsam bakımından, genel yönetimin mali işlemlerine ilişkin hizmet sunan bir muhasebe sistemleri bütünüdür.

Devlet muhasebesinin kapsamını daha ayrıntılı ele alabilmek için genel yönetimin tanımına giren kurum ve kuruluşları incelemek gerekmektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na göre;

- I sayılı cetvelde yer alan genel bütçeye dâhil kamu idareleri,

- II sayılı cetvelde yer alan Yüksek Öğretim Kurulu, “üniversiteler ve ileri teknoloji enstitüleri” ile özel bütçeli diğer idareler ve

- III sayılı cetvelde bulunan düzenleyici ve denetleyici kurumlar merkezi yönetim kapsamında değerlendirilmektedir.

- Bununla birlikte kanunda ekli IV sayılı cetvelde yer alan Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu ve Türkiye İş Kurumu sosyal güvenlik sektörü olarak adlandırılmıştır (Ayanoğlu, 2012).

İlgili kanunun tanımlarının yer aldığı üçüncü maddesinde ise, mahalli idareler, genel yönetimin bir alt kategorisi olarak sınıflandırılmıştır. Tüm bu bilgiler ışığında, Türkiye’deki genel yönetim; Merkezi Yönetim, Sosyal Güvenlik Kurumları ve Mahalli

İdareler olmak üzere üç sektörden oluşmaktadır. Daha öncede ifade edildiği gibi, devlet muhasebesi, genel yönetimi ilgilendiren bir muhasebe türüdür (Kerimoğlu, 2006, s. 100). Devlet muhasebesinin şu özellikleri taşımaları beklenir (Akçay, 2017, s. 164).

- Karar vermede doğru bilgiyi sağlaması,
- Kamu hesapları kapsamında bütçe gelir ve harcamalarına ilişkin belge sisteminin oluşturulması,
- Hizmet maliyetlerinin belirlenmesi,
- Uygulama sonuçları ve performans verilerinin sunumu,
- Yıl içinde gelir ve harcamaların kontrolünü ve gelecek yıla ilişkin değerlendirme imkânını sağlaması,
- Kamuoyuna devletin mali durumunun anlaşılabilir bir şekilde belli periyotlarla rapor edilmesidir.

Devlet muhasebesinin ayrıca uluslararası normlara ve günümüz teknolojisine uygun olarak icra edilmesi gerekmektedir.

Bu özelliklerden anlaşılacağı üzere devlet muhasebesi ekonomik planlama, bütçeleme, sorumluluğu belirleme ve faaliyetlerin değerlendirilmesini kolaylaştırma fonksiyonlarına da sahiptir. Devlette kâr motifinin yokluğu ve kamu erkini kullananların yasamanın isteklerine uymayı amaçlaması devlet muhasebesini ticari muhasebeden ayıran en büyük etkidir (Akçay, 2017; Orhan & Serçemeli, 2013).

Devlet muhasebesi, ülkelerin muhasebe kayıtlarının doğru ve güvenilir olarak elde edilmesini sağlayarak ülke ekonomilerinin içinde bulunduğu krizlerin veya olumlu durumların daha net bir şekilde görülmesine imkan tanır, ülkelerin mali yapıları hakkında güvenilir ve doğru kararlar alınmasına kaynak teşkil eder (Akçakanat, 2010, s. 183). Tüm toplumu ve gelecek nesilleri ilgilendiren kararların alınması için dayanak teşkil eden bilgiler sağlaması nedeniyle devlet muhasebesi büyük bir öneme sahiptir.

Bibliyometrik analiz kapsamında yapılan literatür taraması neticesinde bulunan çalışmaların temaları (lisansüstü tezler, dergi, esas-alt konular, vb.) ve çalışmalar hakkındaki bilgiler şu şekilde gruplandırılmıştır:

a) Muhasebe temalı lisansüstü tezler hakkındaki bibliyometrik çalışmalar:

Alkan (2014) çalışmasında Türkiye'deki üniversitelerde muhasebe alanını esas alarak yazılmış olan lisansüstü tezleri; profili, alana katkıları, konu ve içerik bakımından zaman içindeki değişimi gibi parametreleri ortaya koymaya çalışmıştır. Benzer şekilde Yeşil ve Akyüz (2018) çalışmalarında Türkiye'de muhasebe alanında yazılmış doktora tezlerinin bibliyometrik analizini gerçekleştirmeyi amaçlamışlardır. Daha sonra bu çalışmalar muhasebe kavramından daha spesifik konulara doğru geçmiştir. Bu duruma örnek olarak Koç (2021) çalışmasında Muhasebe Standartlarını ve Finansal Raporlama Standartlarını konu edinmiştir. Amacı Türkiye'de bu kapsamda hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analiz yöntemi kullanarak incelenmesidir. Çalışma sonucunda en çok konu edinilen standartlar ya da hiç çalışılmayan standartlar ortaya konmuştur.

b) Muhasebe temalı dergiler hakkındaki bibliyometrik çalışmalar:

Özbek ve Badem (2018) çalışmalarında Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi'nde yayımlanan makalelerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmiştir. Benzer şekilde Bayraktıoğlu (2021) ise çalışmasında Uluslararası İşletme Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi'nde (IJBEMP) yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizini yaparak sonuçlarını ortaya koymuştur. Gündüz (2018) ise çalışmasında 2014-2016 yılları arasında akademik dergilerde, muhasebe alanında yayımlanmış olan makalelerin, bibliyometrik analiz yöntemini kullanarak çözümlemesini yapmıştır.

c) Muhasebe alanındaki spesifik konulu araştırmalar: (iki ülke karşılaştırması, muhasebe veya finans öğrencileri, uluslararası muhasebe standartları, adli muhasebecilik vb. alt kavramları dikkate alınan bibliyometrik çalışmalar)

Dworczak ve Sačer (2019) çalışmalarında Polonya ve Hırvatistan Cumhuriyeti arasında muhasebe sistemleri bakımından temel farklılıkları araştırmışlardır. Bu kapsamda Hırvat ve Polon muhasebe standartlarının yapılan yasal düzenlemeler kapsamında bilimsel literatürünü bibliyometrik analiz yöntemi ile çözümleme yaptıktan sonra eleştirel bir analiz gerçekleştirmişlerdir. Çalışmada mevcut farklılıkların kültürel boyuttan kaynaklandığına değinilmiştir.

Çarıkçı ve Yaman (2019) çalışmalarında Türkiye'de faaliyet gösteren akademik dergilerdeki, finans ya da muhasebe öğrencileri konulu makaleleri incelemiş ve neticesinde muhasebe ya da finansman alanında bulunan 2.564 yayın arasından 54 tanesinin finans ya da muhasebe öğrencilerini ana temasına konu edilerek hazırlanmış olduğunu tespit etmişlerdir.

Ezenwoke ve Tion (2020) çalışmalarında; UFRS (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları)'nin benimsenmesine ilişkin Afrika'da 2005-2018 yılları arasında Scopus veritabanında yayımlanan makaleleri incelemişlerdir. Çalışma neticesinde bazı ülkelerin standartları benimseme faaliyetlerine daha önce başlamış olmalarına rağmen ilerleme bakımından daha fazla yol kat etmemiş oldukları tespit edilmiştir.

Balstad ve Berg (2020) çalışmalarında uzun vadeli bir inceleme ile yönetim muhasebesi ve kontrol araştırmaları üzerinde etkisi bulunan dergilerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmeyi amaçlamışlardır. Çalışmada ayrıca incelemeye alınan dergilerden hangilerinin yönetim muhasebesi konusunu esas alan

araştırmaları yayınladığı ve bu dergilerde yayınlanan söz konusu çalışmalarda hangi kaynaklara daha çok atıf yapıldığı araştırılmıştır.

Fallatah vd. (2021) çalışmalarında UFRS'nin benimsenmesi ve denetim kalitesine etkisini incelemiştir. Bu kapsamda 2005-2019 yılları arasında Scopus veri tabanından ulaştığı, araştırma alanında 1019 belgeyi bibliyometrik analiz yöntemiyle incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, AB ülkeleri ve gelişme aşamasında olan piyasalar tarafından UFRS'nin benimsenmesinin önemi ve 2008 mali krizi sonrası denetim kalitesinin önemi vurgulanmıştır.

Altunay (2021) çalışmasında adli muhasebecilik alanında yayınlanmış olan ulusal makaleleri (69 adet) bibliyometrik analiz yöntemi kullanarak incelemiştir. Çalışma neticesinde tüm çalışmaların birlikte değerlendirilmesinin önemini ve sahada çalışanlar ile birlikte yapılacak araştırmaların faydalı olma ihtimalini artıracakını vurgulamıştır.

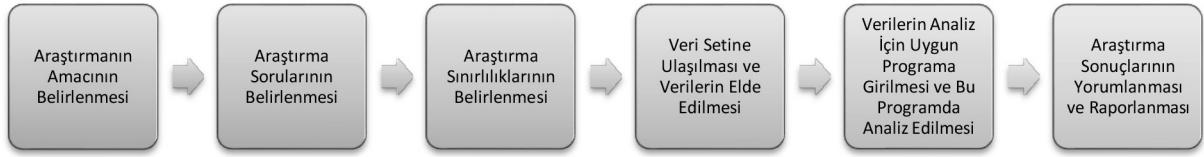
Yukarıda da görüldüğü üzere muhasebe alanındaki bibliyometrik analiz çalışmaları genel olarak bilimin gelişimi, alanda yazılan kitaplar, makaleler ve tezler ile ulusal ya da uluslararası muhasebe makaleleri gibi genel konular üzerine odaklanmaktadır. Zamanla konular anlaşıldıkça çalışmalar daha alt alanlara inmiştir. Bu duruma örnek olarak; muhasebe hileleri, maliyet ve yönetim muhasebesi, muhasebe eğitimi, muhasebe denetimi, muhasebe standartları, önde gelen muhasebe dergilerindeki yayınların analizi, ulusal dergilerde yayınlanan makalelerin analizi, Türk muhasebe ve finans yazınının endeks baz alınarak araştırılması ve adli muhasebe gibi konular hakkında yapılan çalışmalar gösterilebilir.

İlerleyen dönemde konu daha da pekişmiş ve daha uzun zaman dilimini baz alan ya da daha alt konularda çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bunlara; yeşil muhasebe (Karcıoğlu ve Tosunoğlu, 2022) ve çevre muhasebesi (Çarıkçı ve Gök, 2022) alanında yapılan çalışmalar örnek gösterilebilir.

Taranan literatürden anlaşılacağı üzere artık muhasebe standartları ya da muhasebe alanında çalışmak yerine daha alt konu başlıklarına odaklanması gerekmektedir. Bu doğrultuda çalışmada muhasebenin bir dalı olan devlet muhasebesi seçilmiştir. Devlet muhasebesi ve bibliyometrik analiz hakkında yapılan literatür taraması neticesinde konu ile ilgili Kıymık (2022)'in çalışmasından başka daha önce yapılan bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Bu doğrultuda çalışma ile evren genişletilerek 64 makaleden 92 makaleye çıkarılmış ve yeni sorularla literatüre katkı sağlanması hedeflenmektedir.

3. METODOLOJİ

Bu bölüm araştırmanın amacı, sınırları, verilerin toplanması ve çözümlenmesine yönelik metodolojik unsurlardan oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan yöntem, ilerleme sürecine göre akış şeması olarak Şekil 1'deki gibidir. Önce amaç belirlenmiş, daha sonra amaca uygun sorular oluşturulmuş, bu kapsamda sınırlılıklar belirlenmiş, verilerin elde edilmesi ve analiz edilmesi aşaması gerçekleştirildikten sonra araştırma sonuçları analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sorularının ve kullanılan yöntemin belirlenmesinde daha önce literatürde kullanılan tekniklerden faydalanılmıştır.

Şekil 1. Araştırmada Kullanılan Yöntemin Akış Şeması

Kaynak: Tranfield vd., (2003); Küçükeşmen vd., (2019); Şimşek ve Küçükeşmen, (2019); Şimşek vd., (2019); Şimşek (2020); Altunay (2021).

3.1. Araştırmanın Amaç ve Kapsamı

Araştırmanın amacı, devlet muhasebesi alanında Türkiye’de yazılmış makaleleri analiz ederek, devlet muhasebesinin Türkiye’deki mevcut durumunu ve gelişimini açıklamaktır. Araştırmanın kapsamı, devlet muhasebesi alanında 2000-2022 yılları arasında Türkiye’de yayınlanan makalelerdir. Devlet muhasebesi alanında Cumhuriyetin ilanından itibaren Türkiye’de çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ancak devlet muhasebesine yön veren Yeni Kamu Mali Yönetimine ilişkin düzenlemeler 2000’li yılların başından itibaren etkili bir şekilde uygulanmaya başlamıştır. Bu nedenle 2000 yılı ve daha sonra yayınlanmış olan çalışmalar araştırmaya dahil edilmiştir. Bu araştırmanın sınır olarak bitiş tarihi ise 2022 Aralık ayı olarak belirlenmiştir.

3.2. Araştırma Sorularının Belirlenmesi

Araştırmanın soruları; Özbek ve Badem (2018), Yılmazel (2019), Tosun (2021), Altunay (2021) ve Koç’un (2021) yapmış olduğu çalışmalarda kullanılan sorular incelenerek oluşturulmuştur. Araştırmada aşağıda yer alan sorular çerçevesinde analiz yapılmıştır. Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin:

1. Yıllar itibariyle dağılımı ve artış-azalış yönü nasıldır?
2. Konuları itibariyle dağılımı ve yıllara göre ilişkisi nasıldır?
3. Yayınlandıkları dergiler bazında dağılımı ve konular ile ilişkisi nasıldır?
4. Kullanılan araştırma türleri ve uygulama yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
5. Sayfa sayısı dağılımı ve ortalaması ile diğer sorularla ilişkisi nasıldır?
6. Kullanılan dil nedir ve diğer sorularla ilişkisi nasıldır?
7. Yazarlarının çalıştığı sektör, yazar sayıları ve unvan dağılımı nasıldır?
8. Yazarlarının çalışma sayısı, kurum bilgileri dağılımı nasıldır?
9. Anahtar kelimelerinin ve JEL kodlarının dağılımı nasıldır?
10. Kaynakça sayısı dağılımı ve diğer sorular ile ilişkisi nasıldır?

3.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın diğer araştırmalarda olduğu gibi bazı sınırlılıkları mevcuttur. Araştırmanın neticesinde ortaya çıkan sonuçların bu sınırlılıklar dahilinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu araştırmanın;

- Kapsamındaki makaleler açısından,
- Elektronik ortamda erişilebilmesi açısından,
- Google Scholar, Dergipark, TR Dizin, EKUAL Keşif ve Web of Science (WoS) veri tabanları kanalıyla ulaşılamayan makaleler bakımından,
- Ulaşılan makalelerde hata olup olmaması bakımından ve
- Türkiye’de yayınlanan makaleler ve ulusal araştırmacıların yurt dışında yayınlamış oldukları “devlet muhasebesi” konulu ulaşılabilen yayınları bakımından sınırları mevcuttur.

3.4. Veri Setinin Elde Edilmesi ve Tasnifi

Araştırmada kullanılan verilere “devlet muhasebesi” ya da “government accounting” kelimelerinin; Google Scholar, Dergipark, TR Dizin, EKUAL Keşif ve Web of Science (WoS) veri tabanlarından taranmasıyla ulaşılmıştır.

Google Scholar; yaygın olarak kullanılan bir akademik arama motorudur. Dergipark; TÜBİTAK ULAKBİM tarafından Türkiye’de yayın faaliyeti yürüten akademik hakemli dergilerin hem editöryal süreç yönetimi için hizmet sunan hem de veri tabanı işlevi gören bir platformdur. (Dergipark hakkında, 2022). TR Dizin; Türkiye’de araştırmacıların elektronik ortamda bilimsel çalışmalara kolaylıkla erişimini sağlayan en geniş veri tabanı olarak çevrimiçi hizmet vermektedir. Bünyesinde Sosyal Bilimler ve Fen Bilimlerine ait konu alanı uzmanları ile akademisyenlerden oluşan komiteler tarafından seçilen dergiler yer almaktadır (TR Dizin hakkında, 2022). TÜBİTAK ULAKBİM EKUAL; akademik içerikli elektronik veri tabanıdır. Amacı nitelikli bilim insanı artışı, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarımı, oluşturulması, ulusal ve uluslararası düzeyde bilime ve bilgiye dayalı rekabet gücünün artırılması, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesidir (EKUAL hakkında, 2022). Web of Science (WoS), Science Citation Index’e (SCI) dayanarak hazırlanan dünyanın en eski, en yaygın kullanılan veri tabanıdır. Bu veri tabanının esas kapsamı araştırma yayınları ve alıntı verisi üzerindedir. Kapasitesini yaklaşık 34.000 dergiyi kapsayacak şekilde genişletmiştir. Dünya çapındaki araştırmacılar tarafından günlük arama ve keşiften analitik veri setlerinin sağlanmasına ve bibliyometrik analizler için ham verilere özel erişimin sağlanmasına kadar çok çeşitli kullanım durumları WoS tarafından desteklenmektedir (Birkle vd., 2019).

Yukarıda yer alan arama hizmeti veren sitelerin haricinde, hedef makalelere ulaşmada kullanılan bir diğer yöntem, bulunan makalelerin kaynakçalarının taranmasıdır. Çalışma kapsamında temin edilen makalelerin başlığında ya da dizininde “devlet muhasebesi” veya “government accounting” bulunan ve Türkiye’de yayınlanmış ya da ulusal akademisyenler tarafından yurt dışında yayınlanmış olan makaleler araştırmanın kapsamını oluşturmuştur. Bu çerçevede dahilinde 92 adet makaleye ulaşılmıştır.

Çalışma kapsamında ulaşılan makaleler önce referans yönetimi yazılımı olan Mendeley programına kayıtlı edilmiş ve yayın bilgileri kontrol edilmiştir.

3.5. Verilerin Analiz Yöntemi

Çalışma kapsamında makalelerin verileri, analiz edilebilmesi için Mendeley for Dekstop Windows programından Excel'e aktarılmıştır. Araştırma sorularına göre Excel'e girilen veriler uygun satır ve sütunların oluşturulması ve Pivot Table fonksiyonu aracılığıyla işlevsel hale getirilmiştir. Grafiklerin ve şekillerin çizimleri Excel programı üzerinden yapılmıştır. Kelime bulutu oluşturma işlemini de WordArt sitesinde bulunan uygulama kullanılmıştır.

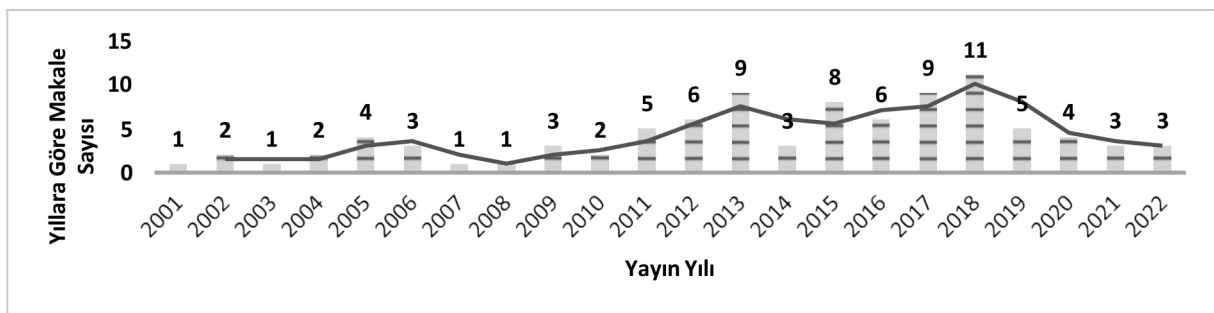
Verilerin bilgiye dönüştürülmesi sürecinde bibliyometrik analiz yöntemi uygulanmıştır. Bibliyometri kitap anlamına gelen "bibliyo" ve ölçüm anlamına gelen "metricus" kavramlarının birleşiminden oluşmaktadır (Sinap, 2020, s. 753). Bibliyometrik araştırmalar niceliksel yöntemler uygulayarak bir disiplin veya konu alanı üzerine bilimsel iletişimi ana hareket alanları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Yalçın ve Esen, 2016, s. 101). Çalışmada makaleler; yayımlandıkları yıllara ve dergilere, konularına, araştırma türlerine, yöntemlerine, sayfa sayısına, yazım diline, yazarlarının özelliklerine, anahtar kelimelerine, JEL kodlarına ve kaynakça ilişkilerine göre bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde adında ve dizininde "devlet muhasebesi" geçen ulusal makalelerin analiz sonuçları ve kısa yorumları şekiller, grafikler ve tablolar eşliğinde verilmiştir. Aşağıda yer alan bölümlerde bulgulara ilişkin veriler yer almaktadır.

Söz konusu verilere ilişkin sonuç bölümünde detaylı bir şekilde hem kendi araştırma sorusu hem de diğer araştırma soruları ile ilişkilendirilerek açıklanmıştır.

4.1. Makalelerin Yayın Yılları ve Yıllara Göre Sayıları

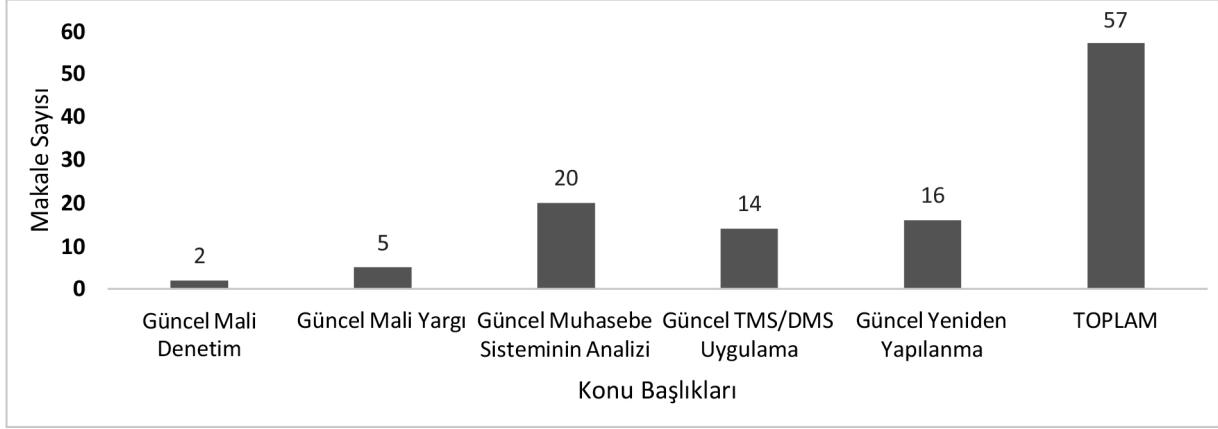

Şekil 2. Makale Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı Grafiği

Yukarıdaki şekilde görüldüğü üzere devlet muhasebesi ile ilgili en az makale 2001, 2003, 2007 ve 2008 yıllarında, en çok makale ise 2018 yılında yayınlanmıştır. Yayın sayısının 2009 yılında sonra dalgalı bir şekilde önce artış sonra da azalış eğilimi göstermiş olduğu görülmektedir.

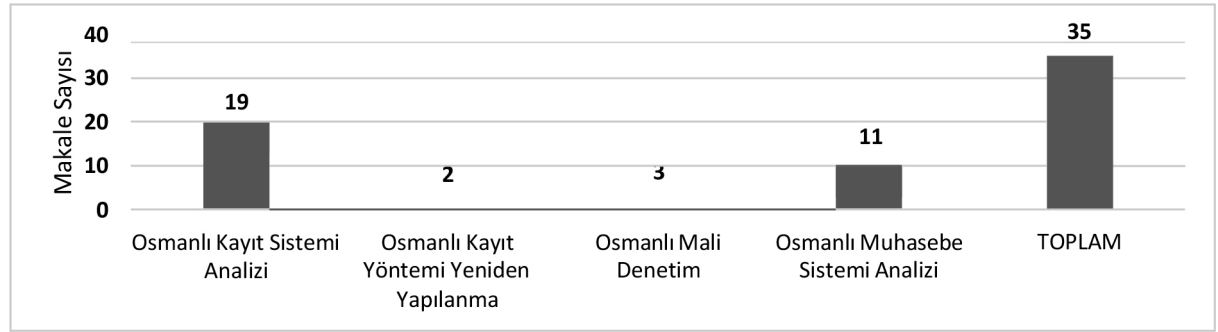
4.2. Makalelerin Konularına Göre Analizi

Makalelerin konuları itibariyle dağılımı sayısal olarak Şekil 3A ve 3B’de verilmiştir.

Şekil 3A. Makalelerin Konularının Güncel Muhasebe Kapsamında Dağılımı Grafiği

Çalışmada devlet muhasebesi, konu bakımından iki kısımda incelenmiştir. Bunun nedeni, Osmanlı Devleti ve sonrası için yapılan çalışmaları ayrı ayrı gösterebilmektir. Şekil 3A’da görüldüğü üzere günümüz muhasebe sisteminin analizi ve yeniden yapılanmasına ilişkin çalışmalar ilk iki sırayı almaktadır.

Şekil 3B. Makalelerin Konularının Osmanlı Muhasebesi Kapsamında Dağılımı Grafiği

Şekil 3B’de görüldüğü üzere günümüzde Osmanlı Devlet muhasebesi hakkında yapılan çalışmaların büyük bir bölümü kayıt sistemi ile ilgilidir.

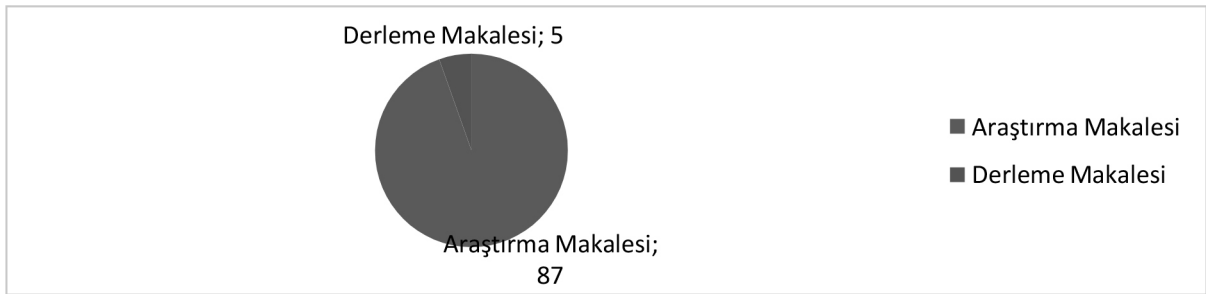
4.3. Makalelerin Yayınlandıkları Dergilere Göre Analizi

Tablo 1. Yayınlanan Makalelerin Dergiler Bazında Sayısal Dağılımı

Derginin Adı	Makale Sayısı
Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi	21
Sayıştay Dergisi	7
Muhasebe ve Finansman Dergisi	6
Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	4
Muhasebe ve Denetime Bakış	4
Mali Çözüm	3
Maliye Dergisi	3
Denetişim	2
Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi	2
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi	2

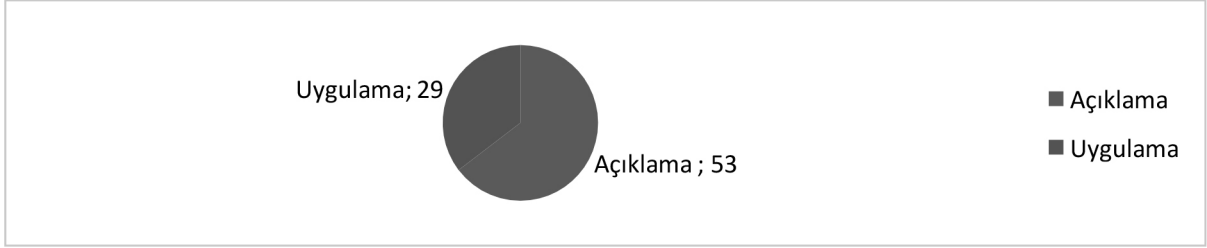
Tablo 1’de görüldüğü üzere en fazla makale “Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi”nde yayınlanmıştır. Bu durumun sebebi Osmanlı Devleti Muhasebe çalışmalarının tek merkezde toplanmasıdır. İkinci sırada yer alan dergi ise “Sayıştay Dergisi”dir. Yine sivil toplum kuruluşları ve vakıflar tarafından yayınlanan dergilerin de katkıları önemli ölçüde göze çarpmaktadır.

4.4. Makale Türleri

Şekil 4. Makalelerin Yazımında Tercih Edilen Araştırma Türü Dağılımı

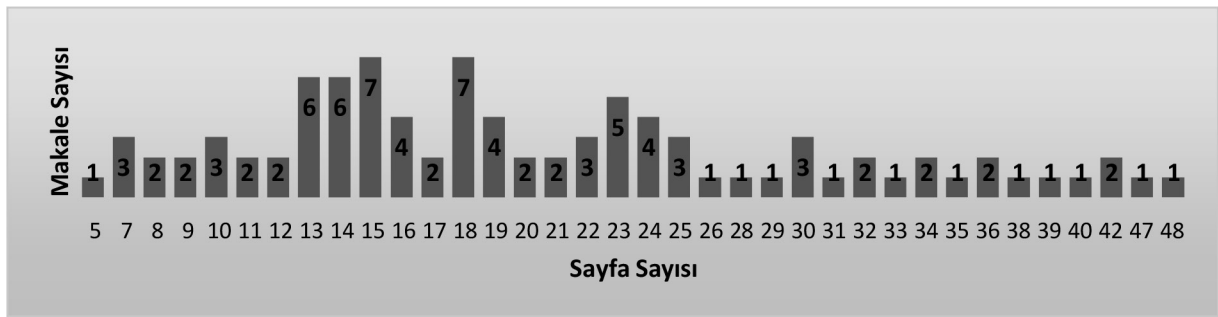
Şekil 4’deki makalelerde kullanılan araştırma türleri dağılımına göre en çok araştırma makalesinin yayınlandığı görülmektedir. Ayrıca derleme makalesi olarak da küçük bir dilim yer almaktadır. Devlet muhasebesi alanında yapılan çalışmaların konularına bakıldığında gerek finansal tablolar gerekse de ülkeler arası karşılaştırmalar ya da bunlara benzer çalışmalar olsun bir araştırma yapılmasını gerektirmektedir.

Şekil 5. Makalelerde Kullanılan Yöntemlerin Dağılımı

Şekil 5, Şekil 4'ü destekler niteliktedir. Nitekim araştırma makalelerinin sonucunda bir konuyu açıklığa kavuşturma arzusu yer almaktadır.

4.5. Makalelerin Sayfa Sayılarının ve Dilsel Özelliklerinin Analizi

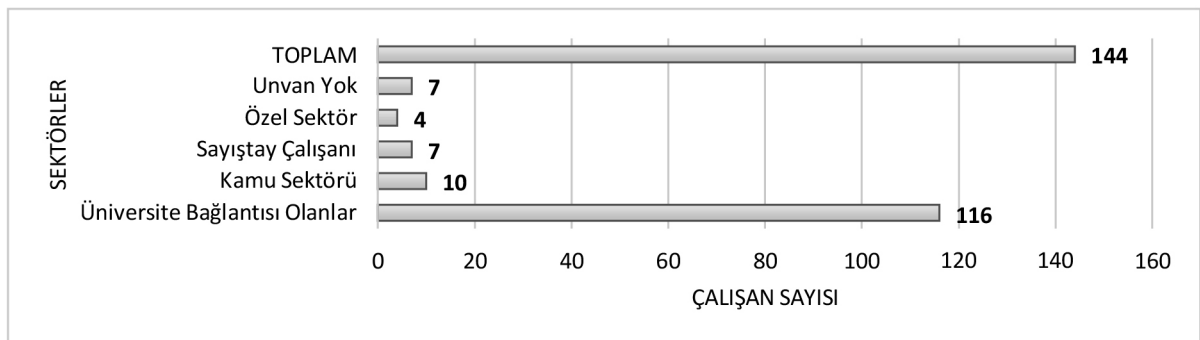

Şekil 6. Makalelerin Sayfa Sayıları İtibariyle Dağılımı Grafiği

Şekil 6'da görüldüğü üzere makalelerin sayfa sayılarının 5 ile 48 arasında değişmektedir. Sayfa sayılarının makalenin yayınlandığı derginin yazım kuralları çerçevesinde şekillendiği düşünüldüğünde geniş bir sayfa aralığının olması normal karşılanabilir. Genel sayfa ortalaması 13-19 arası olarak görülmektedir. En fazla çalışma 7'şer adetle 15 ve 18 sayfa olarak görülmektedir.

Makalelerin tamamı Türkçe olarak yazılmıştır.

4.6. Makale Yazarlarının Sektörel/Kurumsal Bilgileri

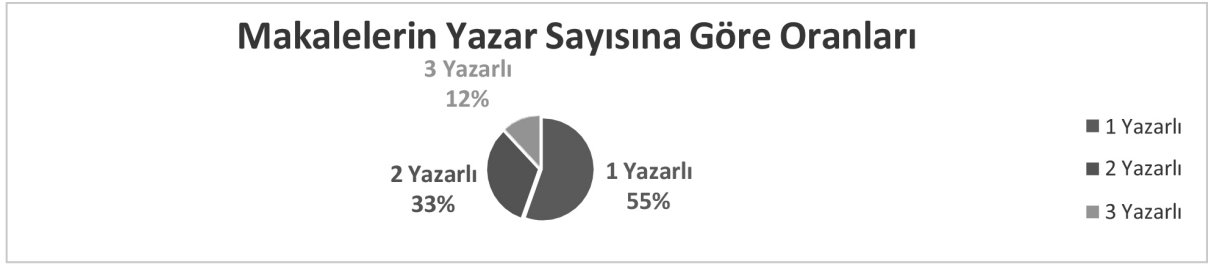

Şekil 7. Makale Yazarlarının Sektör-Kurum Bazlı Dağılımı Grafiği

Makalelerin yazarlarının unvanına göre Şekil 7’de sektör-kurum bazında sınıflandırılarak verilmiş. Bu kapsamda Üniversite bağlantısı olanlardan akademik personel bilgileri: Unvan ve sayı olarak dağılımı aşağıdaki gibidir.

Üniversite Bağlantısı olan 116 yazarın unvanı ve sayısal dağılımı; Profesör: 29, Doçent: 21, Doktor Öğretim Üyesi (Yardımcı Doçent): 35, Öğretim Üyesi: 2, Öğretim Görevlisi: 3, Araştırma Görevlisi: 15 olmak üzere toplam akademik personel sayısı 105’tir. Bunun dışında 6 doktor unvanına sahip, 4 doktora öğrencisi ve 1 yüksek lisans öğrencisi bulunmaktadır. Kamu çalışanlarının dağılımında ise toplamda 10 kamu çalışanının unvan dağılımı; 1 Grup Başkanı, 1 Hazine Uzmanı, 2 İç Denetçi, 1 Maliye Müfettişi, 2 Muhasebat Kontrolörü, 1 Öğretmen, 1 Dr. Personel Genel Müdür Yardımcısı ve 1 Devlet Muhasebe Uzmanıdır. Sayıştay çalışanlarına bakıldığında ise 1 Emekli Sayıştay Daire Başkanı, 1 Doç. Dr. Sayıştay Savcısı, 4 Sayıştay Başdenetçisi ve 1 Sayıştay Denetçisi olmak üzere toplam 7’dir. 4 adet özel sektör çalışanlarının dağılımı ise 2 YMM, 1 Dr. SMMM ve 1 SMMM’dir. Ayrıca unvanı yazmayan 7 yazar bulunmaktadır.

Görüldüğü üzere yazarlarının büyük çoğunluğu üniversitelerde çalışan akademisyenlerden oluşmaktadır. Bunun yanı sıra konunun devleti ilgilendirmesi nedeniyle çeşitli devlet kurumu çalışanları ve özel sektör temsilcileri de konu ile ilgili çalışmalar yapmışlardır.

Şekil 8. Makale Yazarlarının Yayın Sayısı İtibariyle Dağılımı

Araştırma kapsamında incelenen 92 adet makalenin toplam 144 yazar tarafından yazıldığı, Şekil 8’de görüldüğü üzere, tek yazar tarafından 51 makalenin, iki yazar tarafından 30 makalenin ve üç yazar tarafından 11 makalenin yazıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 2. Yazarların Araştırma Kapsamındaki Makale Sayıları

Yazar	S	Yazar	S	Yazar	S	Yazar	S	Yazar	S
Güvemli, O.	8	Karaca, N.	3	Öztürk, C.	2	Karaarslan, E.	2	Erkan, M.	2
Apalı, A.	3	Akçakanat, Ö.	3	Aldemir, C.	2	Şensoy, F.	2	Akdoğan, N.	2
Acar, D.	3	Güvemli, B.	2	Demirel, D.	2	Söyler, İ.	2	Aydın, O.	2
Akçay, S.	2								

Tablo 2'ye göre en çok çalışma yapan yazarlara ilişkin veriler: En fazla çalışma yapan bir yazar sekiz makale, dört yazar üç makale yazmıştır. Ayrıca on iki yazar iki makale ve diğer yazarlar ise bir makalede yazar olarak yer almışlardır. Yazarların çalışmaları Osmanlı ve günümüz devlet muhasebesi kapsamında değerlendirildiğinde en verimli yazarlar Osmanlı Devleti Dönemi için Oktay GÜVEMLİ (8) ve Ali APALI (3), Günümüz devlet muhasebesi alanında ise Durmuş ACAR (3), Özen AKÇAKANAT (3) ve Nevran KARACA (3) olmuştur. Devlet muhasebesinin Türkiye'deki gerek özel sektör gerekse vatandaş açısından önemi düşünüldüğünde gerek makale sayısı gerekse yazar başına düşen makale sayısının artması gerektiği söylenebilir.

Yazarların mensup olduğu kurumlar sayısal olarak Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Yazarlarının Görev Yaptığı Kurumlara Göre Sayısal Dağılımı

Kurum Bilgisi	S	Kurum Bilgisi	S	Kurum Bilgisi	S	Kurum Bilgisi	S
Marmara Üni.	15	Mehmet Akif Ersoy Üni.	3	Bilecik Şeyh Edebali Üni.	1	İzmir Ekonomi Üni.	1
Süleyman Demirel Üni.	10	Muğla Sıtkı Koçman Üni.	3	Celal Bayar Üni.	1	Kalkınma Bakanlığı	1
Gazi Üni.	7	Uşak Üni.	3	Cengiz Holding A.Ş.	1	Kıbrıs Sosyal Bilimler Üni.	1
Sakarya Üni.	7	Başbakanlık	2	Çanakkale 18 Mart Üni.	1	Malatya Turgut Özal Üni.	1
Karadeniz Teknik Üni.	6	Çankaya Üni.	2	Çankırı Karatekin Üni.	1	Maliye Bakanlığı	1
Maliye Bakanlığı	6	Dokuz Eylül Üni.	2	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	1	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üni.	1
Sayıştay Başkanlığı	6	Dumlupınar Üni.	2	Çukurova Üni.	1	Niğde Ömer Halisdemir Üni.	1
Başkent Üni.	5	İnönü Üni.	2	Erzincan Binali Yıldırım Üni.	1	Recep Tayyip Erdoğan Üni.	1
Uludağ Üni.	5	Kurum Bilgisi Yok	2	Gaziosmanpaşa Üni.	1	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üni.	1
Afyon Kocatepe Üni.	4	Niğde Üni.	2	Harran Üni.	1	Sinop Üni.	1
Atatürk Üni.	4	Trakya Üni.	2	Hazine ve Maliye Bakanlığı	1	Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği	1
Kocaeli Üni.	4	Aksaray Üni.	1	İstanbul Medeniyet Üni.	1	Yeşilyurt Şehit Şahin Yalçın İ.Ö.O.	1
Artvin Çoruh Üni.	3	Ankara Hacı Bayram Veli Üni.	1	İstanbul SMMM Odası	1		
Giresun Üni.	3	Ankara Üni.	1	İstanbul Ticaret Üni.	1		
İstanbul Üni.	3	Ardahan Üni.	1	İzmir Büyükşehir Belediyesi	1		

Tablo 3'te yer aldığı üzere devlet muhasebesi alanında makale yazarlığı yapanların büyük çoğunluğu sırasıyla, Marmara Üniversitesi'ne ve Süleyman Demirel Üniversitesi'ne mensup akademik personel ve öğrencilerdir.

4.7. Makalelerin Anahtar Kelime ve Jel Kodu Verileri Analizi

Tablo 4. Makalelerde Kullanılan Anahtar Kelimelerin Sayısal Bilgileri

Devlet Muhasebesi	15	5018 Sayılı Kanun	2
Muhasebe	14	Belediye Muhasebesi	2
Merdiven Yöntemi	7	Bütçe Sistemi	2
Muhasebe Tarihi	6	Çift Taraflı Kayıt Yöntemi	2
Bütçe	5	Çift Yanlı Kayıt Yöntemi	2
Osmanlı İmparatorluğu	5	Devlet Bütçesi	2
Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi	4	Hesap Verebilirlik	2
Denetim	3	IFRS	2
Devlet Muhasebe Standartları	3	İç Kontrol	2
IPSAS	3	Kapitalizm	2
Kamu Mali Yönetimi	3	Mali Denetim	2
Muhasebe Sistemleri	3	Muhasebe Düzeni	2
Sayıştay	3	Muhasebe Kayıtları	2
Sonuç Odaklılık	2	Muhasebeleştirme	2
Stratejik Plan	2	Osmanlı Devleti	2
Tahakkuk Esaslı Muhasebe	2	Performans Esaslı Bütçe	2
Türkiye	2	Saadetname	2
Üniversiteler	2	Yeni Kamu Mali Yönetimi	2

Tablo 4'te görüldüğü üzere makalelerde en fazla kullanılan anahtar kelime “devlet muhasebesi” ve “muhasebe”dir. Konunun genel muhasebenin bir alt dalı olması nedeniyle bu durum gayet normaldir. Ayrıca sonraki en çok kullanılan iki kelime “merdiven yöntemi” ve “muhasebe tarihi”dir. Bu durumun açıklaması Osmanlı Devleti hakkında yapılan çalışmaların çokluğundan kaynaklanmaktadır.

Journal of Economic Literature (JEL) sınıflandırma sistemi olarak, ekonomi alanındaki akademik literatürü belirlemek amacıyla kullanılan standartlaşmaya yönelik bir yöntemdir. Bu sistem, birçok uygulama tarafından makaleler, tezler, kitaplar ve benzeri diğer çalışmaları sınıflandırmak amacıyla kullanılır (AEA, 2021). Araştırma kapsamındaki 92 makaleden sadece 37'sinde JEL kodu mevcuttur. Bu durum JEL kodu uygulamasının Türkiye'de henüz yaygınlaşmadığının bir göstergesidir.

Tablo 5. JEL Kodlarının (JK) Makalelerdeki Kullanım Sayıları (KS)

JK	KS	JK	KS	JK	KS	JK	KS	JK	KS	JK	KS
M41	22	H61	2	G21	1	H54	1	M4	1	N90	1
M49	9	M19	2	G32	1	H6	1	M51	1	O21	1
M40	8	B10	1	H0	1	H60	1	N00	1		
M42	6	B15	1	H1	1	K19	1	N13	1		
H83	4	B16	1	H11	1	M 41	1	N14	1		
M48	3	B21	1	H30	1	M 49	1	N15	1		
E62	2	B26	1	H50	1	M14	1	N2	1		
H10	2	G20	1	H53	1	M15	1	N55	1		

JEL kodu kullanmayan 55 çalışma bulunmaktadır. JEL kodu kullananlar arasında ise 2 (15 makalede) ve 3 (17 makalede) JEL kodu sıklıkla kullanılmıştır. En az ise 1 (2 makalede) JEL kodu kullanılmıştır.

Kullanılan JEL kodlarının açılımları aşağıdaki gibidir. JEL: B - İktisadi Düşünce Okulları ve Metodoloji
JEL: E - Makroekonomi ve Monetarizm

JEL: G - Finansal ekonomi JEL: H - Kamu ekonomisi JEL: K - Hukuk ve ekonomi

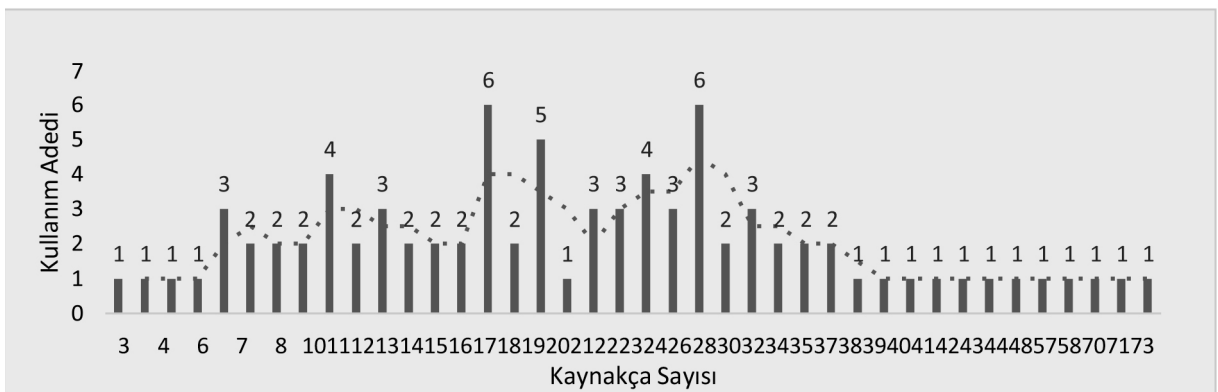
JEL: M - İşletme Yönetimi ve İşletme Ekonomisi; Pazarlama; Muhasebe JEL: N - Ekonomi tarihi

JEL: O - İktisadi Kalkınma, Teknolojik Değişim ve Büyüme

Bu kapsamda en fazla kullanılan JEL kodları sırasıyla M41–Muhasebe, M49–Diğer ve M40–Genel olmuştur.

4.8. Makalelerin Kaynakça Analizi

Araştırma kapsamındaki makalelerin kaynakça sayılarına ilişkin sayısal veriler Şekil 9’da verilmiştir.

Şekil 9. Makalelerin Kaynakça Sayıları

Şekil 9’da görüldüğü gibi çalışmaların kaynakça sayısı 3 ile 73 arasında değişmektedir. Kaynakça sayısı makalenin yayınlandığı derginin yazım kurallarına göre de şekillenebilmektedir. 92 makalenin toplam kaynakça sayısı 2139’dur. Ortalama makale başına düşen kaynakça sayısı 23,25’dir. Bu durum şekil 9’da görüldüğü üzere 19-30 kaynakça sayısı aralığında yoğunlaşma olduğunun bir sonucudur.

5. SONUÇ

Yapılan çalışma ile devlet muhasebesinin gelişimine katkıda bulunabilmek için Türkiye’de 2000-2022 yılları arasında devlet muhasebesini konu edinerek yayınlanan makaleler bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu kapsamda bulgular, aşağıdaki şekilde sorular paralelinde altında yorumlarıyla birlikte açıklanmıştır.

1- Devlet Muhasebesi konulu makalelerin yıllar itibarıyla sayısal olarak dağılımı nasıldır? Ulusal muhasebe literatüründe devlet muhasebesi hakkında en az makale 2001, 2003, 2007 ve 2008 yıllarında, en fazla makale ise 2018 yılında yayınlanmıştır. Yayın sayısı, 2009 yılında sonra dalgalı bir şekilde önce artış sonra da azalış eğilimi göstermiştir. Özellikle 2008 yılından sonra bir artış ivmesi mevcuttur. Bu durumunun sebeplerinden birisinin 2008 yılında dünya çapında etkili olan finansal kriz olduğu söylenebilir. Nitekim yaşanan krizin sebeplerinin ve sonuçlarının iyi bir şekilde analiz edilmesi daha sonra yaşanabilecek krizlerin önlenmesi ya da daha az bir zararla atlatılması açısından önem arz etmektedir. Ayrıca kriz sonrası durumun iyileştirilebilmesi için krizin iyi bir şekilde analiz edilmesi gerekliliği, çalışma sayısındaki artışın sebepleri arasında gösterilebilir.

YKY reform çalışmaları kapsamındaki dünya çapında ortak bir devlet muhasebesi sisteminin uygulanmasına ilişkin Türkiye’de DMSK 2006 yılında kurulmuş ve 2008 yılında DMS’lerin çıkarılmasına başlanmıştır. Türk Devlet Muhasebe sisteminin önemli bir unsuru olarak sisteme giren bu DMS’lerin akademisyenler ve uzmanlar tarafından başta açıklanmaları ve uygulanmalarına ilişkin çalışma konusu edildiği söylenebilir.

2- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin konularına göre dağılımı nasıldır? Devlet Muhasebesi araştırmada iki kısımda incelenmiştir. Bunun nedeni Osmanlı Devleti ve sonrasında yapılan çalışmaları ayrı ayrı gösterebilmek içindir.

Osmanlı Devlet muhasebesi hakkında yapılan çalışmaların büyük bir bölümü kayıt sistemi ile ilgilidir. Konu üzerine yapılan çalışmaların amaçlarından birinin Osmanlı Devleti’nin imparatorluk dönemine katkı sağlayan muhasebe kayıt sisteminin detaylı bir şekilde ortaya çıkarılması olduğu söylenebilir. Ayrıca gelecek reform çalışmalarının başarılı olabilmesi için geçmişteki uygulamaların iyi bir şekilde bilinmesi ve analiz edilmesini öngören muhasebe tarihçilerinin bu alandaki çalışmaların yoğunlaşmasına katkıda bulunduğu değerlendirilebilir.

Günümüz muhasebe sistemi çalışmalarında ise mevcut durum analizi ve yeniden yapılanmaya ilişkin çalışmalar en sık rastlanan konulardır. Bu durumun ana sebeplerinden birisi KYK reformlarının getirmiş olduğu yeniliklerin anlaşılabilmesi ve benimsenmesi süreçlerine ilişkindir. Bu reformların başında gelen konularından biri de IPSAS’lara paralel olarak uygulanmasına karar verilen DMS’lerdir. Bir diğer önemli konu tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin uygulanması ve benimsenmesine ilişkin çalışmalarıdır.

3- Devlet Muhasebesi konulu yazılan makalelerin yayınlanmış oldukları dergiler bakımından dağılımı nasıldır?

En çok makalenin “Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi”nde yayınlandığı görülmektedir. Bu durumun sebebi Osmanlı Devleti muhasebe çalışmalarının tek merkezde toplanmasıdır. İkinci sırada yer alan dergi ise “Sayıştay Dergisi”dir. Sayıştay Dergisi’nin ana konusunun devletin mali sistemi olması bu durumun ana sebeplerinden biri olarak değerlendirilebilir.

Dergiler ile ilgili analiz kapsamında Üniversite ve Vakıf dergilerinde yayımlanan makalelerin genel çoğunluğu akademisyenler ve lisansüstü öğrenciler tarafından yazıldığı görülmektedir. Sahada çalışan uzmanlar ve denetçilerin ise genellikle Bakanlığa bağlı olarak yayınlanan dergilerde ya da kurum ve kuruluşların çıkarmış oldukları (mesleki) dergilerde yayın yaptığı tespit edilmiştir. Bu durum araştırmacıların kendi mecralarında yayın faaliyetinde bulunma eğiliminde oldukları yorumunu güçlendirmektedir.

4- Devlet Muhasebesi konulu yazılan makalelerin araştırma türleri ve uygulama yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?

En çok araştırma makalesinin (87 adet) yayınlandığı görülmektedir. Ayrıca derleme makalesi (5 adet) olarak küçük bir dilim yer almaktadır. Yöntem açısından bakıldığında ise açıklama amacıyla 53, uygulama yöntemi ile 29 makale yazılmıştır.

Açıklama makalesinin genel çoğunluğu ele almasının altında yatan ana sebeplerden biri YKY reformlarının genellikle akademisyenler tarafından piyasaya tanıtılması çabaları yer almaktadır. Söz konusu reformların ve getirmiş olduğu yeniliklerin uygulayıcılar tarafından anlaşılabilmesi ve benimsenmesi için araştırma (açıklama) makalelerine öncelik verildiği söylenebilir. Nitekim bu makalelerin genel çoğunluğu araştırmanın ilk on yılına (2000-2010) tekabül etmektedir.

Uygulama makalelerinin araştırma kapsamındaki ikinci on yıllık dönem ve sonrasında (2010-2022) yaygınlaşması, birinci on yıllık dönemde (2000-2010) gerekli açıklamalar yapıldıktan ve reformlar benimsendikten sonra uygulamalara ilişkin örneklerin analiz edilmesi ve pekiştirilmesi amacıyla yapılan çalışmalar olarak yorumlanabilir. Bu makalelerin konu başlıklarına; tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin nakit esaslı muhasebe sistemine ve DMS 1 Mali Tabloların Sunulması Standardının önceki dönemde kullanılan yöntemlere ilişkin üstünlüklerinin uygulama üzerinde açıklanması örnek gösterilebilir.

5- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin sayfa sayısı dağılımı nasıldır? Makalelerin sayfa sayılarının 5 ile 48 arasında değiştiği görülmektedir. Genel ağırlık 13- 18 sayfa aralığındadır. Akademik makalelerde sayfa sayısı ortalama 15-25 sayfa aralığındadır. Bu durum akademi camiasında genel kabul görmüş bir durumun mevcudiyetini göstermektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının (mesleki) veya diğer dergilerde ise uç noktadaki sayfa sayılarının (5-48) mevcudiyeti tespit edilmiştir. Akademik dergilerde bir sayfa aralığının olduğunun ve diğer dergilerde sayfa aralığının net olmadığı bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Ayrıca yazarlar bakımından bakıldığında akademik makalelerin genelde akademisyenler tarafından yazıldığı diğer dergilerde ise genelde uzmanlar ve denetçiler gibi sahada çalışanlar tarafından yayın yapıldığı göz önünde bulundurulmalıdır.

6- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin dili nedir?

Çalışmaların tamamının Türkçe olarak yazıldığı tespit edilmiştir. Bu sonuç yabancı dildeki yayın eksikliğini ortaya koymaktadır. Nitekim gerek Osmanlı Devleti'nin kayıt sisteminin dünya muhasebe tarihi literatüründe kabul görmesi ve devlet muhasebesinde yaşanan gelişmeler nedeniyle dünya genelindeki araştırmacıların farklı ülkelerde uygulanan yöntemleri analiz etme talebi düşünüldüğünde önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

Bu durumun ana sebeplerinden birinin araştırmaların büyük çoğunluğunu oluşturan Osmanlı Kayıt sisteminin ve YKY reformlarının anlaşılabilmesi gibi makalelerin hedef kitlesinin Türkiye'de yaşayanlar olması olarak değerlendirilebilir. Nitekim çalışmaların büyük çoğunluğu YKY reformlarının tanıtılması ve uygulanmasına ilişkin örneklerle ilişkindir.

7- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin yazarlarının çalıştığı sektör/kurum, yazar sayıları ve unvan dağılımı nasıldır?

92 makalenin yazımında 144 yazar yer almıştır. Söz konusu yazarların 116'sı üniversite, 10'u kamu, 7'si Sayıştay, 4'ü özel sektör ve 7'sinin unvanı yer almamaktadır.

Profesör: 29, Doçent: 21, Doktor Öğretim Üyesi (Yardımcı Doçent): 35, Öğretim Üyesi: 2, Öğretim Görevlisi: 3, Araştırma Görevlisi: 15 olmak üzere toplam akademik personel sayısı 105'tir. Görüldüğü üzere en çok araştırmaya katkı yapan unvan doktor öğretim üyesidir.

Yazarlarının büyük çoğunluğu üniversitelerde çalışan akademisyenlerden oluşmaktadır. Bunun yanı sıra konunun devleti ilgilendirmesi nedeniyle çeşitli devlet kurumu çalışanları ve özel sektör temsilcileri de konu ile ilgili çalışma yapmıştır.

Akademisyenler genellikle üniversite ve vakıf dergilerinde yayın faaliyetinde bulunmuşlardır. Uzman ve denetçiler gibi diğer kamu çalışanları ise genel olarak kurum ve kuruluş (mesleki) dergilerinde makale yazmıştır. Bu kapsamda mesleğe göre dergi seçimi uygulamasının olduğu söylenebilir.

8- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin yazar sayısı, yazarlarının konu ile ilgili çalışma sayısı ve kurum bilgileri nasıldır?

92 adet makalenin 144 yazar tarafından yazıldığı tespit edilmiştir. Tek yazarlı 51, iki yazarlı 30 makale ve üç yazarlı 11 makale yer almaktadır.

Konu ile ilgili en çok çalışma yapan yazarlara bakıldığında bir yazar sekiz makale, dört yazar üç makale, on iki yazar iki makale ve diğer yazarlar da bir makalede yazar olarak bulunmuşlardır. Yazarların çalışmaları Osmanlı ve günümüz devlet muhasebesi kapsamında değerlendirildiğinde en verimli yazarlar Osmanlı Devleti dönemi için Oktay GÜVEMLİ (8) ve Ali APALI (3), günümüz devlet muhasebesi alanında değerlendirildiğinde ise Durmuş ACAR (3), Özen AKÇAKANAT (3) ve Nevran KARACA (3) olmuştur.

En çok makale sırasıyla Marmara Üniversitesi'ne ve Süleyman Demirel Üniversitesi'ne mensup akademisyenler tarafından yazılmıştır.

9- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin anahtar kelimelerinin ve JEL kodlarının dağılımı nasıldır?

Makalelerde anahtar kelime olarak en fazla “devlet muhasebesi” ve “muhasebe”nin kullanıldığı, en çok kullanılan üç tane JEL kodunun da sırasıyla M41 – Muhasebe, M49 – Diğer ve M40 – Genel olduğu tespit edilmiştir. 55 makalede hiç JEL kodunun kullanılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun JEL kodu uygulamasının Türkiye’de yeni uygulanması ve konunun “devlet muhasebesi” olması nedeniyle diğer dergilerde de yayınların olması gibi etkenler sonucu ortaya çıktığı söylenebilir. Sonuç olarak JEL kodu uygulamasında yeterli düzeyde yaygınlaşmanın olmadığı söylenebilir.

10- Devlet Muhasebesi alanında yazılan makalelerin kaynakça sayısı dağılımı nasıldır? Kaynakça sayısı 3 ile 73 arasında değişmektedir. 92 makalenin toplam kaynakça sayısı 2139’dur. Ortalama makale başına düşen kaynakça sayısı 23,25’dir. Araştırma ve derleme makalelerinde bu ortalamaya yakındır. Yine akademik dergilerde bu ortalama korunmaktadır.

Sonuç olarak devlet muhasebesi tüm toplumu ilgilendiren yapısı nedeniyle bireyler tarafından anlaşılabilir güncel gelişmelere uyumlu ve denetlenebilir bir yapıda olmalıdır. Literatür taramasından da anlaşılacağı üzere bibliyometrik çalışmalar, söz konusu araştırma alanı ile ilgili çalışmaların genel bir sentezini ortaya koymak ve ileride yapılacak çalışmalara ışık tutmak açısından önemlidir.

Bu nedenle araştırma sonuçları doğrultusunda gelecek çalışmalarda devlet muhasebesi alanında yapılan tüm yayınların analizin yapılmasının bu alanla ilgili bilimsel yönelimi görmek için faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca mevzuatlarda yapılan değişiklikler, tahakkuk esası, gerçeğe uygun değer, bilgisayarlı muhasebe sistemleri, taksonomiler, set halinde yayımlanan finansal tablolar, yolsuzluk, hile gibi kavramlar hakkında detaylı ayrı ayrı çalışmaların yapılması ve daha sonra bu çalışmaların derlenmesi sayesinde durum daha net bir şekilde ortaya konulabilecektir.

Devlet muhasebesi eğitimi ile ilgili bir çalışmaya rastlanmaması (Kuyumcu, 2022b) bir başka önemli sonuçtur. Bu durum Türkiye’de devlet muhasebesi eğitiminin olmadığına ya da eksik olduğuna bir işaret olarak algılanabilir. Nitekim yabancı literatürde konu ile ilgili çalışmalar (Ahmed, 2019; Wilson, 2013; Miller, 2006) mevcuttur. Soz konusu eğitim sayesinde ayrıca muhasebe uygulamalarının esas unsuru olan insanın (Altunay ve Kuyumcu, 2021) devlet muhasebesi açısından etik davranmasına olanak sağlanabilir.

Devlet muhasebesinde kullanılan terimlerin ve yayımlanan raporların bireysel olarak anlaşılabilirliği üzerine de bir çalışma yer almamaktadır; nitekim genel ekonominin anlaşılabilmesi için finansal okuryazarlık ile ilgili çalışmalar (Sarıgül, 2020; Yücel ve Kuyumcu, 2018; Kuyumcu, 2018) mevcuttur ancak araştırmada kamu maliyesinin okuryazarlığına ilişkin bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Türkiye’deki devlet muhasebesi hakkında yapılan çalışmaların bilimsel olarak durumunun tespit edilmesi ve sistematik olarak ortaya konması gelecek araştırmalar için önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Ahmed, I. (2019). Bridging the gap between governmental accounting education and practice. *Accounting*, 5(1), 21-30.
- Akçakanat, Ö. (2010). Devlet Muhasebe Sistemi Alanında Yaşanan Gelişmelerin Ülke Deneyimleri Açısından Değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11.
- Akçakanat, Ö. (2011). Devlet Muhasebe Sistemi İçinde Özel Bütçeli İdarelerde İç Kontrol Sisteminin Etkinliği: Üniversitelere Yönelik Bir Araştırma. Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Isparta.
- Akçay, S. (2017). Kamu Mali Yönetiminde Devlet Muhasebesinin Rolünün Etkinleştirilmesi Çabaları ve Bütünlük Yeni Devlet Muhasebesine Geçiş. *International Journal of Disciplines In Economics and Administrative Sciences Studies*, 3, 162-176. <https://doi.org/10.26728/ideas.29>
- Akdeniz, G. (1948). Devlet Muhasebesi. İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Akdeniz, G. (1952). Türk Devlet Muhasebesinin Islahı. Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Neşriyatı.
- Alkan, G. (2014). Türkiye’de muhasebe alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma (1984-2012). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (61), 41-52.
- Altun, N., & Karaca, N. (2007). Türkiye Devlet Muhasebe Sisteminde Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Yapılan Yeni Düzenlemeler. *Vergi Raporu*, 93, 63-70
- Altunay, M. A. (2021). Adli muhasebe ile ilgili ulusal makalelerin bibliyometrik analizi (2000-2021). *Uluslararası İşletme, Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi*, 5(1), 213- 234.
- Altunay, M. A., & Kuyumcu, O. (2021). Atebetü'l Hakayık'ın Muhasebe Etiği Açısından Değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 24(1), 115-134.
- American Economic Association (AEA). (2021). American Economic Association: JEL codes. <https://www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php?view=jel> (01.08.2022).
- Ayanoğlu, A. (2012). 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre Bütçenin Denetimi. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Aydın, O. (2018). Devlet Muhasebe Standartlarının Çeşitli Ülkelerde Uygulanması ve Türkiye Uygulamasının Değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara
- Bakre, O., Lauwo, S. G., & McCartney, S. (2017). Western accounting reforms and accountability in wealth redistribution in patronage-based nigerian society. *accounting, Auditing & Accountability Journal*. 30(6), pp.1288-1308.
- Balstad, M. T. & Berg, T. (2020), A long-term bibliometric analysis of journals influencing management accounting and control research, *Journal of Management Control*, 30(4), pp. 357-380
- Ball, I., & Pflugrath, G. (2012). Government Accounting. *World Economics*, 13, 9-26.
- Bayraktıoğlu, S. (2021). Uluslararası İşletme Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi'nde (IJBEMP) yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizi, *International Journal of Business Economics and Management Perspectives (IJBEMP)*, 5 (2), 698-715
- Birkle, C., Pendlebury, D. A., Schnell, J., & Adams, J. (2020). web of science as a data source for research on scientific and scholarly activity. *Quantitative Science Studies*, 1(1), 363-376.
- Brusca, I., & Martínez, J. C. (2016). Adopting international public sector accounting standards: a challenge for modernizing and harmonizing public sector accounting. *International Review of Administrative Sciences*, 82(4), 724-744.

- Christiaens, J., & Rommel, J. (2008). Accrual accounting reforms: only for business like (parts of) governments. *Financial Accountabillity & Management*, Vol.24(No.1),pp.59- 75.
- Çarıkcı, O. ve Yaman, B. (2019), Muhasebe-Finans öğrencileri' üzerine yapılan araştırmaların bibliyometrik analizi, *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(19), ss. 359-381
- Chan, J. L. (2003). Government Accounting: An Assessment of Theory, Purposes and Standards. *Public Money & Management*, 23(1), 13-20. <https://doi.org/10.1111/1467-9302.00336>
- Chan, J. L., Jones, R. H., & Lüder, K. G. (1996). Modeling governmental accounting innovations. *Research in governmental and nonprofit accounting*, 9, 1-19.
- Dworczak, B. Z. & Sačer, I. M. (2019), Accounting Systems in Poland and Croatia - comparative study, *Zagreb International Review of Economics and Business*, 22(1), pp. 55-72
- Ezenwoke, O. & Tion, W. (2020), International Financial Reporting Standards (IFRSs) adoption in Africa: Abibliometric Analysis, *Cogent Social Sciences*, 6(1), pp. 1-20
- Fallatah, E., Saat, N. A. M., Shah, S. M. & Chong, C. W. (2021), A bibliometric study of IFRS adoption and audit quality, *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 25(4), pp. 1-14
- Gündüz, M. (2018). Türkiye'de 2014-2016 yılları arasında akademik dergilerde muhasebe alanında yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(1), 236-257.
- Gök, A. G., ve Çarıkcı, O. (2022) Çevre muhasebesi konulu çalışmaların bibliyometrik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 27(3), 369-391.
- Kıymık, H. (2022). Devlet Muhasebesi Alanında Yapılan Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. Ed. Keleş, D. İşletmecilik Alanındaki Çalışmaların Bibliyometrik Analizi, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Helvacı, K. (2014). Türkiye İş Kurumunda Devlet Muhasebesi Sistem ve Düzeni. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sakarya.
- Humphrey, C., & Miller, P. (2012). Rethinking impactand redefining responsibility: the parameters and coordinates of accounting and public management reforms. *Accounting, Auditing &Accountability Journal*, Vol.25(-No.2),Pp.298-327.
- IFAC (2018). Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements 2018 ed. Vol. I. New York: International Federation of Accountants
- Karaarslan, E. (2002). Kamu mali yönetimi ve tahakkuk esaslı devlet muhasebesi. *Maliye Dergisi*, 140, 58-75.
- Karaarslan, E. (2005). Devlet Muhasebesi Olgusu ve Ülkemizde Devlet Muhasebesi Standartları. *TÜRMOB Yayınları*, 11, 95.
- Karaarslan, E. (2014). Devlet Muhasebesi (C. 2). BEKAD Yayınları. Antalya.
- Karcioğlu, R., ve Tosunoğlu, B. (2022). Yeşil muhasebe araştırmalarının bilim haritalama teknikleri ile bibliyometrik analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 24(MODAVICA Özel Sayısı), 57-70.
- Kartalçı, K. (2019). Türkiye'de devlet muhasebesi reformunda güncel gelişmeler. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(1), 261-276.
- Kerimoğlu, B. (2006). Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi, *Güncel Mevzuatı Araştırma ve Eğitim Derneği*, C. 1.
- Koç, F. (2021). Türkiye'de Muhasebe Standartları ile Finansal Raporlama Standartları kapsamında hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (92), 115-138.
- Kuyumcu, O. (2018). Finansal Okuryazarlığın Makro Ekonomik Önemi Ve Ülkemizde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi: Bursa ili uygulaması, Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bursa.

- Kuyumcu, O. (2022a). Türkiye’de Devlet Muhasebesi ve Standartlaşma Süreci. Ed. Karacagil, Z. & Bulut, M., *Sosyal Bilimlerinde Güncel Tartışmalar 10*, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara.
- Kuyumcu, O. (2022b). Muhasebe Eğitiminde Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri: Görüşme ve Gözlem. Ed. Uzun, M., *INSAC New Trends in Social and Education Sciences*, Gece Kitaplığı, Ankara.
- Küçükeşmen, E., Şimşek, A. ve Türkoğlu, M. E. (2019). “2004-2019 Yılları Arasında Girişimcilik Konusu ile İlgili Yapılan Doktora Tezlerin İncelenmesi”, IV. International Entrepreneurship, Employment And Career Congress, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 17-20 Ekim, Muğla (Bodrum): 1225-1241.
- Larbi, G. (1999). The New Public Management Approach and Crisis States. United Nations Research Institute for Social Development Discussion Paper.
- Miller, G. J. (2006). Trends and challenges in governmental accounting education. *The Journal of Government Financial Management*, 55(2), 20.
- Moore, M., S. Stewart & A. Hoddock (1994) Institution Building as a Development Assistance Method: A Review of Literature and Ideas, report to the Swedish International Development Authority (Sida), Stockholm.
- Orhan, M. S., & Serçemeli, M. (2013). Tahakkuk esaslı devlet muhasebesinde bütçe hesapları ve muhasebeleştirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 321-334.
- Özbek, C. Y. ve Badem, A. C. (2018). Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi’nde yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizi (2008-2017). *Journal of Accounting and Taxation Studies*, 11(2), 216-247.
- Sarıgül, H. (2020). Türkiye de Finansal Okuryazarlık Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (1), 153-165.
- Sinap, V. (2020). Öğretim Tasarımı Alanında Eş-Atf Çözümlerinin Kullanımı. H.
- F. Odabaşı, B. Akkoyunlu ve A. İşman (Ed.), Eğitim Teknolojileri Okumaları 2020 (içinde) (ss. 751-771).
- Şimşek, A. (2020). Lisansüstü tezlerle ilgili bibliyometrik bir çalışma: analitik hiyerarşi süreci yöntemi. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(69), 3994-4014.
- Şimşek, A. ve Küçükeşmen, E. (2019). Girişimcilik eğitimi ile ilgili yayınlanan makalelerin bibliyometrik incelenmesi: Dergi Park Akademik Örneği. *Journal of Social and Humanities Sciences*, 6 (47): 4400-4417.
- Şimşek, A., Küçükeşmen, E. ve Türkoğlu, M. E. (2019). “Girişimcilik Eğitimiyle İlgili 2008-2019 Yılları Arasında Yapılan Lisansüstü Tezleri Üzerine İstatistiksel Bir Araştırma”, IV. International Entrepreneurship, Employment And Career Congress, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 17-20 Ekim, Muğla (Bodrum): 1189-1199.
- Tosun, B. (2021). Davranışsal Muhasebe Literatürü Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz: 1981-2020. F. S. Özdemir ve D. Kızıldağ (Ed.), *Davranışsal Muhasebe Teorik ve Ampirik Çalışmalar (içinde)* (ss. 43-68). Siyasal Kitabevi
- Tranfield, D., Denyer, D. & Smart, P. (2003). Towards a methodology for developing evidence informed management knowledge by means of systematic review, *British Journal of Management*, 14(3): 207-222.
- Vivian, B., & Maroun, W. (2018). Progressive public administration and new public management in public sector accountancy: an international review. *Meditari Accountancy Research*, pp.44-69.
- Wilson, E. (2013). An historical perspective on governmental accounting education. *Journal of Accounting Education*, 31(3), 244-251.
- Yalçın, H. ve Esen, M. (2016). Bilimi Ölçümlemek: Bilimin Metrisi. S. Burmaoğlu ve M.
- F. Sorkun (Ed.), *Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Çağında Araştırma Üniversitesi Olmak (içinde)*. Pegem Akademi Yayıncılık.

Yılmazel, Ö. (2019). Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nin bibliyometrik analizi. *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(1), 1-13.

Yeşil, T. ve Akyüz, F. (2018). Muhasebe Alanındaki ulusal doktora tezlerinin bibliyometrik analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20, 440-472.

Yücel, E. ve Kuyumcu, O. (2018). Finansal Okuryazarlığın Ülke Ekonomisindeki Yeri ve Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Tespit Edilmesi: Bursa İli Uygulaması. *International Journal of Social Inquiry*, 11(2), 395-422.

İnternet Kaynakları:

<https://trdizin.gov.tr/about> (Erişim Tarihi: 15.11.2022)

<https://cabim.ulakbim.gov.tr/ekual/hakkinda/> (Erişim Tarihi: 15.11.2022)

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/page/about> (Erişim Tarihi: 15.11.2022)

